

27237 - Оё дуое бо номи "Канзу-л-арш" (ганчи Арш) вучуд дорад?

савол

Дар баъзе китобҳо дуоеро хондам, ки "Канзу-л-арш" (ганчи Арш) ном дорад. Он дуо чунин аст:

“... ، لا إله إلا الله سبحانه الملك القدوس ، لا إله إلا الله سبحانه العزيز الجبار ، لا إله إلا الله سبحانه الرؤوف الرحيم”

“Ло илоҳа иллаллоҳу субҳона-л-малики-л-қуддус. Ло илоҳа иллаллоҳу субҳона-л-ъазизи-л-қаббор. Ло илоҳа иллаллоҳу субҳона-р-рауфи-р-рахим.....”.

Оё ин дуои машҳур аст ва чӣ фазилате дорад?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Ин дуо дар китобҳои суннат маълум нест. (Яъне ин дуо дар китобҳои ҳадис вучуд надорад). Ба эҳтимоли зиёд ин дуоро бархе аз сӯфиён ихтироъ намудаанд ва онро “аврод” меноманд, ки иборат аст аз маҷмӯаи дуоҳо ва калимоте, ки барои муридони ҷамъоварӣ мешавад, то онҳоро дар вақтҳои муайян, бо тарзу равиши мушаххас ва бо шумораи муайяне бихонанд.

Бешубҳа пайравӣ намудани онҳо дар он авроде, ки бофтаанд, ҷоиз нест. “Дуо ибодат аст”, чунон ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст. Асос дар ибодатҳо таваққуф намудан бар далелҳост, ки дар Шариъат омадааст. (Яъне ибодатҳо тавқифӣ мебошанд. Танҳо аз Қуръону ҳадис гирифта мешаванд. Ҳеҷ кас ҳақ надорад, бидуни далел аз назди худ ибодатеро эҷод кунад).

Шайхулислов Ибни Таймия (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) гуфтааст:

Бешак, зикрҳои дуоҳо аз беҳтарин ибодатҳост. Асос дар ибодат тавқиф ва ва иттибоъ аст, на ҳавову ҳавас ва навоарӣ. Дуоҳои зикрҳои паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) беҳтарин чизест, ки ҷӯяндаи зикру дуо ба даст меорад. Касе, ки танҳо ба он (зикрҳои

дуоҳои паёмбар) пойбанд бошад, пас ӯ дар роҳи эминиву амният аст. Фоидаҳову натиҷаҳое, ки аз он ба даст меоянд, забон аз васфи он очиз аст ва ҳеҷ касе онро ихотаву дарк карда наметавонад. Аммо зикрҳои дигар мумкин аст ҳаром бошад ё макрӯҳ ва ё метавонад дар он ширк вучуд дошта бошад, ки аксари мардум онро дарк намеkunанд ва ин ҷумлаест, ки шарҳи муфассали он хеле тӯлонӣ хоҳад буд.

Ҳеҷ кас ҳақ надорад, ки ҳар гуна зикр ва дуоеро, ки дар суннат наомадааст, барои мардум муқаррар кунад ва онро ибодате гардонад, ки мардум ба таври доимӣ анҷом бидиҳанд, ҳамчуноне ки намози панҷвақтаро ба таври доимӣ адо меkunанд. Балки ин эҷод кардани динест, ки Аллоҳ ба он иҷоза намодааст... Аммо пойбандӣ ба вирди ғайри шаръӣ ва муқаррар намудани зикри ғайри шаръӣ аз амалҳоест, ки мамнӯъ мебошад. Ва бар замми ин, дуоҳову зикрҳои шаръӣ ин ҳадафи талабҳои саҳеҳ ва анҷоми аҳдофи олий аст. Ва он дуоҳову азкори шаръиро як сӯ гузошта, ба зикрҳои нав эҷодшудаи бидъат рӯй намеоварад, ба ҷуз шахси ҷоҳил ё саҳлангор ё таҷовузкор. Поёни сухан.

“Маҷмуъу-л-фатво” (22/510-511).

Аллоҳ донотар аст.